

Sygn. akt IV CSK 476/18

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Dariusz Zawistowski

w sprawie z powództwa J. M.
przeciwko Polskiemu Związkowi Łowieckiemu w W. i Kołu Łowieckiemu "[...]" w M.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 kwietnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 9 lutego 2018 r., sygn. akt V ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z brzmieniem art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w następujących wypadkach:

- w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- zachodzi nieważność postępowania,
- skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa.

Skarga kasacyjna powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 9 lutego 2018 r. zawiera wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania z powołaniem się na nieważność postępowania, jej oczywistą zasadność, potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia prowadzi jednakże do stwierdzenia, że wskazane przez skarżącego podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzą. Brak jest bowiem podstaw by przyjąć, że w sprawie miała miejsce nieważność postępowania z przyczyn wskazanych przez skarżącego.

Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód wskazał nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.), która miała polegać na "przyjęciu i merytorycznym rozpoznaniu apelacji pozwanego od orzeczenia wydanego na podstawie art. 33 ust. 6 Prawa łowieckiego, będącego orzeczeniem prawomocnym, wydanym w trybie odwoławczym, w którym Sąd Okręgowy działał jako organ drugiej instancji, a w konsekwencji dopuszczenie się przez Sąd Apelacyjny uchybienia skutkującego nieważnością postępowania".

Okoliczność ta była jednak oceniana przez Sąd Apelacyjny, który wskazał, że powód żądał uchylenia uchwał ewentualnie ustalenia, iż jest członkiem Koła Łowieckiego „[...]” w M.. Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego oddalił powództwo główne o uchylenie uchwał, uwzględnił natomiast powództwo ewentualne i ustalił, że powód jest członkiem Koła. Wyrok Sądu Okręgowego nie został zaskarżony przez powoda, a jedynie przez pozwane Koło Łowieckie w zakresie rozstrzygnięcia ustalającego członkostwo powoda w Kole i co do orzeczenia o kosztach; tym samym prawomocnie zostało oddalone żądanie główne. Sąd Apelacyjny zasadnie podkreślił, że jest związany granicami zaskarżenia i nie może rozstrzygać o niezaskarżonej części wyroku, nawet gdyby to rozstrzygnięcie było wadliwe. Nie może też stwierdzić nieważności postępowania w zakresie nieobjętym zaskarżeniem, bowiem art. 378 § 1 k.p.c. stanowi, że jedynie w granicach zaskarżenia bierze się pod uwagę z urzędu nieważność postępowania. Poza tym skarżący zarzuca nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji, a skarga kasacyjna przysługuje od orzeczeń sądu drugiej instancji (art. 398¹ § 1 k.p.c.). Przestanka nieważności postępowania może dotyczyć tylko do postępowania przed tym sądem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1997 r. I CKN 825/97, OSNC 1998, nr 5, poz. 81, orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1946 r., C III 719/45, OSN 1948, nr 2, poz. 34).

Twierdzenie o istnieniu przesłanki do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności, nie znajduje dostatecznego uzasadnienia w świetle argumentacji przytoczonej w tym zakresie przez skarżącego. W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma miejsce jedynie wówczas, gdy bez dokonania głębszej analizy dla przeciętnego prawnika jest oczywiste, że podstawy skargi zasługują na uwzględnienie, a zatem ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i przesądza to o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi. Dla takiej oceny stanowisko przedstawione przez skarżącego, związane z zarzutem „usankcjonowania postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym”, nie daje zaś podstaw.

Powoływanie się przez skarżącego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga odpowiedniego sformułowania tego zagadnienia, wskazania przepisów prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawienia argumentacji jurystycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz istotności tego zagadnienia. Rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego o znaczeniu uniwersalnym, musi mieć jednocześnie także znaczenie dla sposobu rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało.

Argumentacja prawna powołana przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz przedmiot przedstawionego zagadnienia dotyczącego kwestii "czy w razie rozstrzygnięcia przez sąd okręgowy wniesionego w formie powództwa cywilnego odwołania od uchwały w sprawie utraty członkostwa w kole łowieckim z pominięciem trybu przewidzianego w art. 33 ust. 6 ustawy prawo łowieckie, od wydanego w ten sposób wyroku przysługuje apelacja, nie pozwala zaś przyjąć, aby zagadnienie to mogło – z punktu widzenia okoliczności rozstrzyganej sprawy – być uznane za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zostało ono poza tym dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowej judykaturze Sądu Najwyższego (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2016 r., III CZP 45/16, OSNC 2017, nr 6, poz. 63 i z dnia 28 września 2016 r., III CZP 46/16, OSNC 2017, nr 6, poz. 64 oraz postanowienie z dnia 9 lutego 2017 r., IV CZ 102/16, OSP 2018, nr 4, poz. 36). Nie istnieje zaś potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy na ten temat wyraził już swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie daje również podstaw do uznania, że istnieje potrzeba wykładni art. 33 ust. 6 Prawa łowieckiego, w zakresie wskazanym przez skarżącego, przy uwzględnieniu, że stosownie do art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa będąca następstwem rozbieżności w orzecznictwie sądów lub spowodowana poważnymi wątpliwościami przy ich interpretacji. Skarżący nie wskazał w sposób przekonywający na istnienie tego rodzaju wątpliwości. Nie przedstawił także argumentacji pozwalającej stwierdzić, że

występuje rozbieżność w orzecznictwie sądów w tym zakresie. Takie stwierdzenie wymaga przytoczenia przykładów orzeczeń wskazujących na rzeczywistą rozbieżność w wykładni, czego skarżący nie uczynił.

Z tych względów w przedmiocie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania orzeczono jak w treści postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).